No. 1390 **Zaterdag 20 Augustus 1910.** **27ste Jaargang**

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire, Aruba en de Bovenwindsche eilanden per drie maanden fl. 2.— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10.—
Afzonderlijke nummers fl. 0.15.
Prijs der Advertentiën van 1—7 regels f. 0.50; voor elken regel meer 7½ cts.

BUREAUX VAN DIT BLAD
Redactie en Administratie
Waterkant, Overzijde.
Oud No. 223. Nieuw No. 4.

Es Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2.— pa tres luna pagá padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire, Aruba, St. Martin (P. H.), St. Eustatius i Saba fl. 10.— pa anja.
Un numero sol fl. 0.15.
Anuncio di 1 te 7 regel f 0.50 cada regel mas 7½ cts.

Curaçao, 19 Augustus.

De Vredesidée.

In den laatsten tijd heeft te 's Gravenhage, waar de grondslagen van het Vredespaleis reeds gelegd zijn, het Hof van Arbitrage herhaaldelijk zitting gehouden ter beslechting van kleinere geschillen, zoowel tusschen Mogendheden onderling als tusschen Staten en particulieren.

Zouden deze geschillen, als het Hof van Arbitrage nu eens niet bestond, aanleiding hebben gegeven tot een oorlog?

Dat gelooven we nu juist niet. Maar door de gerechtelijke beslissing over deze geschillen werd toch dikwerf aan een gespannen toestand een eind gemaakt en het behoud van den vrede bevorderd.

De Vredesidée zal zich slechts uiterst langzaam kunnen ontwikkelen. Nog zeer lang zal het duren vóór dat het overal vrede op aarde zal wezen, en het oorlogvoeren een einde zal hebben genomen.

Heeft men dan recht om te lachen met de vredesidée, te spotten met het vredespaleis?

Het richten van verwijten aan de Vredesconferentie schijnt mode, schreef terecht een Inzender P. in *De Gelderlander*. We zeggen niet, dat er voor geen enkel verwijt reden bestaat. Er zou te 's-Gravenhage wellicht meer gedaan kunnen worden dan gedaan is. Maar toch gelooven we, dat ook veler verwijten voortkomen uit overdreven, nu teleurgestelde verwachtingen.

't Lijkt zoo eenvoudig.

Is het dan niet mogelijk, wordt veelal gevraagd, bij een geschil tusschen volkeren een scheidsrechtelijke uitspraak in laatste instantie te doen beslissen in plaats van het zwaard, m. a. w. van de macht, die volstrekt geen waarborg van rechtshandhaving geeft?

Zoo eenvoudig als het lijkt, is dat niet.

Toegegeven dient, dat er tusschen de begrippen veelheid van volkeren en verschil van ras eenerzijds en overeenstemming, vrede door recht anderzijds geen noodzakelijke tegenstrijdigheid, geen contradictie bestaat.

In abstracto zijn deze begrippen niet onvereenigbaar, de vredesidée is dus een intrinsieke mogelijkheid.

De erkenning echter dezer intrinsieke mogelijkheid heeft voor de practijk, voor de realiteit, zeer weinig waarde.

Wil een intrinsieke mogelijkheid overgaan tot toepasselijke mogelijkheid, dan moeten een aantal voorwaarden vervuld worden, en voordat de toepasselijke mogelijkheid werkelijkheid wordt, moet weer een uiterlijke oorzaak haren vorm bepalen.

Welke zijn nu de voorwaarden om de intrinsieke mogelijkheid der vredesidée te doen verkeeren in een toepasselijke, een extrinsieke mogelijkheid?

1o. Algemeenheid der bereidvaardigheid, om rijzende geschillen te doen beslechten door een internationale rechtbank;

2o. een waarborg van de oprechtheid dezer instemming niet alleen op een gegeven oogenblik maar voor alle tijden.

We hebben getracht de voorwaarden zoo kort mogelijk te omschrijven. Om hare beteekenis geheel te omvatten, behoeven ze toelichting.

Ondenkbaar zou algemeene vrede zijn, wanneer slechts één mogendheid weigerde zich in alle omstandigheden te onderwerpen aan de uitspraak der internationale rechtbank ter beslechting van geschillen.

En men bedenke: het woord „mogendheid" kan hier niet opgevat worden in zijne gebruikelijke beteenis. Een bereidvaardigheid als de bedoelde zou ook moeten bestaan bij de thans onderworpen rassen: de Polen, de Ieren, de Georgiërs, de Hindoes, de Javanen, de Afrikaansche volkeren enz. enz. Want gesteld, dat de bestaande staten bereid waren tot vrede en ontwapening, wie waarborgt dan, dat onderworpen rassen niet zouden trachten door geweld in een andere staatkundige, in een onafhankelijke positie te komen?

Alleen reeds de korte en onvolledige omschrijving dezer eerste voorwaarde om de intrinsieke mogelijkheid der vredesidee tot een extrinsieke te doen overgaan, toont, dat hare vervulling, althans voor onafzienbaren tijd, ondenkbaar is. Ze zou o. m. toch vorderen opheffing van het koloniale stelsel en een intellectueele ontwikkeling van nu nog barbaarsche Aziatische en Afrikaansche volkeren, welke te bereiken eeuwen eischt.

Maar, zal opgemerkt worden, wellicht zal toch in de toekomst eens een minimum van intellectueel besef en heerschappij des geestes ook bij de nu meest onbeschaafde volkeren bereikt worden, dat hun alleen autonomie zal brengen en hen tevens zal bereid maken den waarborg des rechts boven de wisselvalligheid der macht te verkiezen. Zoodat dan het streven van heden toch kans heeft de kroon van het succes te ontvangen in de toekomst.

Tegen deze opvatting komt in verzet de ondenkbaarheid van vervulling der tweede voorwaarde.

Inderdaad: stel al eens, dat waarlijk in de toekomst onafhankelijkheid van alle rassen en volkeren zou bereikt worden — iets wat in strijd schijnt met de wel niet volkomen bekende, maar empirisch waarneembare wet van opkomst en verval van rassen en volkeren —, stel verder, dat al die volkeren zich op een gegeven oogenblik bereid verklaren de uitspraken eener internationale rechtbank bij alle voorkomende geschillen te eerbiedigen; — wie waarborgt dan dat het in de verdere toekomst altijd zoo zal blijven? Wie waarborgt, dat niet weer eens een geest als Alexander of Napoleon zal opstaan, die een deel der menschheid zóó zal beheerschen, dat het bereid zal zijn geweld te plegen om zijne verborgen heersch- en hebzuchtige bedoelingen te verwezenlijken? Wie waarborgt, dat niet weer eens een fanaticus op godsdienstig gebied als een Mohammed, een Saladin, een Dipo Negoro zal opstaan, die in den godsdienststrijd tot geweldadige middelen zal doen grijpen?

Wie waarborgt ten slotte, dat een volk niet door de economische overmacht van een anderen stam zal gedwongen worden alle papieren overeenkomsten te verscheuren, en het gebruik van geweld te verkiezen boven het uitsterven door gebrek?

Zulke waarborgen, die toch onafwijsbaar noodzakelijk zijn om de zekerheid van continuiteit van den vrede te bereiken, kunnen nu niet en zullen nooit gegeven kunnen worden. Om de eenvoudige reden, dat het dan noodig zou zijn eerst de hebzucht, de heerschzucht, de zonde, het misbruik der hartstochten, uit de wereld te verdrijven. Mocht dus al een oogenblikkelijke, algemeene instemming met een internationale berechting van geschillen verkregen kunnen worden, het bereiken van zekerheid der continuiteit van deze algemeene instemming, is volslagen ondenkbaar.

Zegt men ons dus: een internationale berechting van volksgeschillen en daardoor de algemeene vrede is zeer goed mogelijk: — dan antwoorden we: intrinsiek mogelijk; ja; extrinsiek, practisch mogelijk: neen.

En deze laatste mogelijkheid alleen heeft waarde voor de realiteit...

* * *

Menigeen zal het vaststellen van de onmogelijkheid der vredesidée in haar meest uitgebreiden beteekenis nutteloos lijken. Wat hindert het dat idealistische droomers zich vleien met dit in ieder geval schoone denkbeeld? Waarom die illusie verstoren?

Omdat deze illusie, hoe onschuldig ze ook schijnt, inderdaad zeer gevaarlijk is.

De overtuiging, dat de algemeene vrede blijvend mogelijk is, werkt ontevredenheid en wantrouwen jegens de vorsten en regeerders van dezen tijd in de hand, geeft voedsel aan de voorstelling, dat zij niet willen het welzijn hunner volkeren, maar alleen bevrediging hunner persoonlijke eer en hebzucht, dat zij bereid zijn desnoods het bloed van duizenden en duizenden hiervoor te storten. Deze overtuiging wekt afkeer van alle maatregelen, die noodig zijn om op den oorlog voorbereid te wezen, vestigt de meening, dat leger en vloot volmaakt overbodig zijn en werkt aldus indirect, ter wille van een onbereikbaar droombeeld, de verlamming der volkskracht en nationale energie in de hand.

Ten slotte is het onverstoord laten dezer illusie het grootste gevaar voor andere, niet onbereikbare, practische vredesdenkbeelden, die de vrucht zijn eener eeuwenoude ervaring en diepgaande rechtstudie. Zoo ooit, dan kan hier gezegd worden: le mieux est l'ennemi du bien.

De overtuiging toch, dat algemeene vrede bereikbaar is, doet geringschatten alle pogingen om de voortschrijdende bewapening te temperen, den langzamen maar zekeren vooruitgang der scheidsrechter-

Feuilleton.

Hij en Zij.

Het was zomer. Lichtgroene berken stonden aan den rand van het bosch, aan den oever van het meer boog het riet zich fluisterend voorover en de hemel daarboven was helder blauw.

Het paleis van den prins lag als het kasteel van Doornroosje aan den rand van het bosch. De muren van het park waren dichtbezet met klim-op, waartusschen zich ranken van wilde rozen slingerden. Waar de knoppen reeds de eerste lichtroode bloesems lieten zien, was de ingang van het park, en daar bevond zich het schildwachthuisje waarin de soldaat, die de wacht had, geleund stond.

Hij scheen moe te zijn geworden van het staan en het kijken. Ook bracht wellicht de wind al te bonte en schoone droomen, want de jonge man staarde peinzend-glimlachend naar de boschwegen, welke zich langs het park slingerden. Feestelijk gekleede menschen liepen daar. Hier hand in hand een meisje met haar jongen, daar een heele familie. Gezang weerklonk, geroep, gelach... de heldere lach van de vrijheid en blijheid.

De soldaat op wacht, hoorde het niet alleen.

Achter de muren van het park, daar waar boven het groote welverzorgde grasveld de witte vlier bloeide en de gouden regen, stond een lichte figuur. Trots en nieuwsgierigheid lagen er in haar oogen. De blik trachtte door het dichte bladerwerk voor de ijzeren poort te dringen, vond een smal openingetje en zag ten slotte hetzelfde als de soldaat: feestelijk gekleede menschen, die daar buiten in vrijheid en blijheid leefden...

Maria Louise had vandaag in het park een stuk courant gevonden. Zij wist niet of een tuinmansjongen het daar verloren had, dan wel of de wind het er heen gewaaid had. Lang dacht zij hierover trouwens ook niet na, toen ze het opraapte. Zij las en zag plaatjes op dit blad, welke aan de prinses nooit werden getoond, verhalen over den heerlijken zomer, over de wijze, waarop de menschen dan hun Zondagen buiten doorbrengen.

De geïllustreerde lectuur boeide haar. Bij den lunch in de ridderzaal, waar het koel en donker was, werd Meiwijn geschonken. Zij moest wel te veel ervan gedronken hebben, want haar bloed stroomde als vloeibaar vuur door de aderen en toen men haar herinnerde aan den afgesproken autotocht met haar ouders en broeders, zeide zij, dat zij liever met de oude gravin Flox en de tweede hofdame in het park zou willen wandelen.

Gelukkig had de gravin hoofdpijn gekregen van den ongewonen Meiwijn. Zij verzocht haar vertrekken te mogen houden, en liet alleen juffrouw van Gelderen met de prinses uitgaan, die steeds zoo angstig en onderdanig was, dat Maria Louise slechts met de oogen behoefde te wenken om alleen te zijn.

Alleen... terwijl de witte vlier bedwelmend geurde en de menschen aan gene zijde van den muur vreugde in het leven schepten. Eens eenmaal te mogen meedoen, vogelvrij, geen prinses te zijn en geen hoflucht in te ademen...... dat zou als in een sprookje wezen. Maria Louise zag naar haar kostbaar toilet en de schitterende edelgesteenten, welke zij droeg. Zij maakte rechtsomkeert, wandelde snel naar het slot en was blij, dat zij geen der kameniers tegenkwam, die anders altijd op de gangen liepen. Ze was weldra alleen in haar kleedkamer, zocht en vond eindelijk wat zij hebben moest. De witte tennisblouse, de blauwe lakensche rok en bruine laarsjes, dan een eenvoudig Engelsch hoedje... ja, zoo wandelen ook wel die anderen aan gindschen kant van den muur.

Meisje wezen, geen prinses.. meisje, als duizenden, millioenen anderen!...

Een kwartier daarna liep Maria Louise in den voetvrijen rok door het open parkdeurtje in het bosch.

Wat was dat heerlijk!

Hier en daar zaten heele families onder de boomen. Grappig, zij aten uit meegebrachte groote zakken eieren en boterhammen, kleine kinderen liepen op hun mollige naakte beentjes op het mostapijt. Maria Louise had zich wel willen bukken om de kleinen te pakken, hen in de lucht te heffen en hen dan in het gezicht toe te juichen: kijk mij nu eens aan, ik ben even vrij als jullie...

Het volgende oogenblik schrok ze. Zij zag midden op den weg een paartje staan, een jong meisje en een jongen, die met elkaar in het heldere zonlicht wandelden. Het meisje zag er waarlijk bijna precies zoo uit als zij, droeg een zelfde witte blouse en voetvrijen rok.

Maria Louise draaide zich snel om. Zij wandelde denzelfden weg, dien zij gekomen was. Of was het niet dezelfde? Zij stond plotseling voor een meer, omzoomd door berken. Booten voeren over het water en aan een daarvan was muziek aan boord... Maria Louise had, als een kind, de armen wel willen uitstrekken naar dat tooneel van ontwakenden levenslust. Neen, neen, zij was geen prinses... een meisje was zij... een meisje...

Dat lied, wat was het voor een lied, dat over het meer klonk? Zij had het wel eens eerder gehoord. Haar lippen neuriëden het mee en met haar voeten sloeg ze de maat.

—Bravo, zeide een stem in haar nabijheid. Dat is heel goed. Alleen het slot deugde niet. Het had zóó moeten zijn..,

En iemand achter haar floot het wijsje, floot, zooals zij nog nimmer in haar leven had hooren fluiten.

Zij wendde zich om en keek den vreemdeling aan. Hij was jong en rijzig, had een bruin gelaat en een kort geknipt snorretje. droeg een eenvoudig blauw tricot en een witte pet.

—Loop weg, dacht Marie Louise, toen ze hem zag. Maar het is slechts een man, geen prins, dacht ze bij zichzelf. En je wou immers meisje wezen...

Zij liep niet weg en zei:

—Wat fluit u prachtig!

Hij lachte.

—Ik ben kunstfluiter in een panopticum geweest!

—Panopticum? Wat is dat? Nooit van gehoord.

Hij lachte nog meer, toen hij haar aankeek.

—Wees maar niet bang, juffrouw, kunstfluiter is lang niet zoo erg als leeuwentemmer of slangenmensch. Blijf u maar gerust hier. Kijk, daar ginds zijn booten te huur. Zullen we een klein tochtje maken? Tenminste, als u kunt sturen...

Zij stemde knikkend toe. Tijdens het laatste bezoek bij haar oom, den hertog, had zij vaak aan het roer gezeten, toen zij met de prinsen op het meer roeide. Maar die droegen nog korte broeken en hadden matrozen hoeden op en dan was er altijd een vervelende huisonderwijzer of een zeurende hofdame bij geweest...

Toen zij bij het water kwamen, wendde hij zich tot haar. —Val niet, zeide hij, daar ligt een anker in het zand. En voorzichtig zijn bij het instappen... hoppla...

Met één sprong stond zij naast hem en vol bewondering keek hij haar aan.

Zij was gaan zitten en wendde het hoofd terzij, zoodat hij haar oogen niet kon zien.

Hij roeide goed. De boot gleed als een pijl over het stille water.

—Bent u zoo bang voor me? vroeg hij na een korte pauze.

Waarom?

—Omdat u voortdurend den anderen kant uitkijkt. Wie er zoo uit ziet als u, behoeft dat niet te doen.

—Ik ben nooit bang voor menschen, zeide zij. Alleen voor eenzaamheid en dwang, maar hier is vrijheid.

—Zomer is het, zeide hij zachtjes. Licht is het leven van den dag. Is uw dagelijksch leven moeilijk?

Zij knikte.

—In een zaak?

Zij knikte weer. Het was immers hetzelfde wat hij van haar dacht.

—Waar hebt u dan zoo uitstekend sturen geleerd? U lijkt wel een ervaren zeerot.

Zij schrok niet eens van zijn driest optreden. Het kwam er immers vandaag weinig op aan.

—O, zoo 's Zondags met mijn broers, die allen lid zijn van de roeivereeniging. Kijk... daar is reeds de oever.

Haar blik dwaalde naar het donkere bosch waar boven torens van witten zandsteen met bronzen koepels uitstaken.

—Ja, zeide hij onverschillig, dat is een paleis van een prins of zooiets. Zeg, kleintje, ben jij blij, dat jij geen prinses bent?

—Ik weet het niet.

—Ik wel — een prinses, die ziet er geheel anders uit dan jij, spreekt anders, beweegt zich anders en kijkt niet naar mannen. Ik ben blij, dat jij er geen bent..

Maria Louise stuurde met een

lijke beslissing van internationale geschillen, de codificeering van het oorlogsrecht en alle weloverwogen pogingen om den vrede vaster te zetten en den oorlog minder onmenschelijk te maken. En dat, terwijl samenspanning van alle krachten voor dit moeizame werk volstrekt noodzakelijk is.

Hoe schijnbaar onschuldig dan ook, de vredesidée, in haar meest uitgebreide beteekenis, is een groot en onmiskenbaar gevaar; — het bewijs hiervan is te zien in het feit, dat de meest energieke en krachtigste volkeren ook het minst door dit bezwijmelend denkbeeld zijn bevangen.

Tegen deze illusie op te komen is dan ook in dezen tijd wel een ondankbaar, maar tevens een goed werk.

Zijne Katholieke Majesteit Alfonsus XIII.

Menigeen zal zich dezer dagen wel eens hebben afgevraagd, hoe het toch mogelijk was, dat de zaken in het Katholieke Spanje zulk een antikatholieke richting namen.

Men begreep allerminst de houding van Zijne Katholieke Majesteit Alfonsus XIII, die toch herhaaldelijk blijk heeft gegeven zeer goed katholiek te zijn.

De kenners van de Spaansche toestanden zoo schrijft *De Tijd*, werden echter door het verloop der gebeurtenissen in den laatsten tijd volstrekt niet verrast. Reeds drie jaren geleden zagen de Spanjaarden, die de teekenen des tijds verstonden, aankomen, wat zich thans afspeelt. Ten bewijze diene de aansluiting van de Carlisten aan de heerschende dynastie; deze aansluiting vond haar oorzaak in het toenemend gevaar, waarmede het regeerend vorstenhuis vanwege de republikeinen en anarchisten bedreigd wordt. De Carlisten zagen in de regeering van Maura, welke de innerlijke en uiterlijke versterking van Spanje in haar program had geschreven, den besten waarborg voor de handhaving van de christelijke traditiën en een vast bolwerk tegen de woelingen van de anarchistisch-revolutionaire elementen, welke den ondergang van het monarchistisch regeeringsstel in het schild voeren.

Deze bevestiging van Spanje op christelijken en monarchistischen grondslag ondervond heftige tegenwerking van Fransche invloeden, welke zich op alle gebied met den dag sterker doen gevoelen. Men denke aan de macht van de Parijsche haute finance, welke een overwegende rol speelt bij Spaansche leeningen en den stand van het Spaansche gelwezen. Op litterair en tooneelgebied geeft Frankrijk steeds meer den toon aan: realisme, materialisme en naturalisme — en vele andere „ismen" — worden van uit Frankrijk geïmporteerd. De schandaalprocessen, welke in den laatsten tijd in Madrid en andere groote steden zooveel ergenis verwekten, wortelen niet in Spaansche zeden, maar staan in nauw verband met den verderflijken invloed, welken Fransche ondernemers uit de beruchte omgeving van den Montmartre te Parijs thans in Madrid en andere Spaansche steden uitoefenen.

Vooral op staatkundig gebied werkt het Fransche voorbeeld aanstekelijk en is de inwerking der Fransche denkbeelden sterk voelbaar. De minister-president Canalejas dacht ongetwijfeld vooral aan Frankrijk, toen hij 28 Juni l.l. verklaarde: „Het besluit tot uitvoering van mijn program is onwankelbaar: ik reken op de instemming van alle liberale leiders! Uit het buitenland ontving ik warme gelukwenschen en waardevolle aanmoedigingen."

Waar Frankrijk voorgaat, volgen de andere vijanden der Kerk. Canalejas — het is een openbaar geheim — mag zich verheugen in den bijval, kan rekenen op den politieken en financieelen steun van het internationale anti-clericalisme; de Italiaansche, Duitsche, Engelsche, Portugeesche en Amerikaansche anti-clericalen ondersteunen, zooveel in hun macht is, de pogingen om dit land te „moderniseeren" en hebben een begeerig oog op het katholieke Spanje gericht.

Het Koninlijk Hof zelfs ontsnapt niet aan dien invloed. In de laatste aflevering der „Historisch-Politische Blätter" lezen wij daaromtrent merkwaardige bijzonderheden.

Wanneer Alfons XIII in den laatsten tijd toegankelijk werd voor liberale denkbeelden en zelfs niet geheel afkeerig bleek van antikerkelijke maatregelen, dan moet dit grootendeels toegeschreven worden aan de booze influisteringen der buitenlandsche diplomatie en van sommige monarchlijke vrienden.

Van uit Londen heeft men zich reeds sinds jaren alle moeite gegeven om de belangen van het Protestantisme in Spanje te bevorderen. Wijl de koningin, eene Engelsche prinses, talrijke Engelsche bedienden aan het Hof had aangesteld, verlangde men de inrichting van een protestantsche kapel in het paleis; het Engelsch gezantschap gaf zich alle moeite voor een protestantsche kerk met een hoogen toren te Madrid. Men ging zelfs zóóver, dat men het bezoek van den koning van Engeland te Madrid afhankelijk stelde van de vervulling dezer wenschen. Naast deze bemoeiïngen om, tegen de letter en den geest der Grondwet in, den protestantschen godsdienst openbare erkenning te verleenen, werd de proselietenmakerij door openlijke propaganda en het verkoopen van protestantsche Bijbels, op groote schaal openlijk gedreven.

Steeds luider klinken in Spanje de stemmen, welke de heerschende dynastie ernstig waarschuwen tegen een verder voortgaan op den weg, welke zij te kwader ure is ingeslagen.

Voortdurend sterker vertoont zich de neiging om koning Alphonsus persoonlijk verantwoordelijk te stellen voor de anti-kerkelijke staatkunde, welke door zijn Regeering gedreven wordt. Men houdt er zich van verzekerd, dat de koning verkeerde invloeden ondergaat en dan richt men allereerst den blik op de moeder der koningin, de prinses van Battenberg. Men schrijft haar het plan toe zich te Madrid te willen vestigen en men ergert zich er niet weinig over, dat zij zich op zeer in het oog vallende wijze naar de Engelsche kerk laat rijden en zoo rondgaan met het denkbeeld om in het Katholieke paleis Anglicaansche godsdienstplechtigheden te doen houden. Naar men beweert, heeft de koningin-moeder, Maria Christina, zich tegen dit voornemen verzet en te kennen gegeven, dat zij, mocht het toch worden doorgezet, zich zal terugtrekken naar Miramar. Sinds het huwelijk van den koning met de prinses van Battenberg is de invloed van de koningin-moeder op haar zoon voordurend geringer geworden.

Koning Alphonsus heeft, aldus verzekert men, in een persoonlijk schrijven aan den Paus te kennen gegeven, dat hij niet in staat is om de anti-kerkelijke „hervormingen" tegen te houden. Of dit bericht overeenkomstig de waarheid is, kan niet bewezen worden; het dook op met vele andere geruchten, welke alle hierop neerkomen, dat de koning schuldig staat aan eene verregaande zwakheid tegenover het noodlottig drijven van Canalejas en zijne aanhangers.

De verklaring van die zwakheid meent men te vinden in het feit (?), dat de koning vol schulden zit en door financiers en speculanten grootelijks uitgebuit wordt. Van zijne reis uit het buitenland en van zijn verblijf in San Sebastian, zoo vertelt men, is de koning zwakker teruggekeerd, dan hij vóór dien tijd ooit was. Na zijn laatste bezoek te Londen zou de koning te San Sebastian zich de uitlating hebben laten ontvallen: „Ik ben Katholiek, **maar** ik wil geen clericaal zijn."

Dit gerucht heeft in gansch Spanje groot opzien gebaard.

In een artikel, dat in en buiten de pers veel besproken is, waagt S. Torres het den koning openlijk te waarschuwen. Hij herinnert hem aan een tooneelstuk van Calderon: El Principe Constante. Don Ferdinand, broeder van koning Eduard van Portugal, was door Mooren gevangen genomen. Zij boden hem de vrijheid aan, wanneer hij hun de stad Ceuta overleverde. Don Ferdinand wees het aanbod van de hand, wijl hij geene christelijke stad in de handen der Mooren wilde brengen. — In denzelfden toestand, zoo zegt Torres, bevindt zich thans koning Alphonsus; hij wenscht den vorst denzelfden roomschen ridderzin, als Don Ferdinand eens toonde.

Zoo waren nog vele andere dingen te vermelden, welke tenminste in zóóverre opmerking verdienen, als zij de denkwijze en de gezindheid van het volk doen kennen. Hardnekkig loopt b.v. het gerucht, dat de koning in de schuld steekt bij den vroegeren minister van Buitenlandsche Zaken, graaf Romanones, een fel liberaal en een zeer rijk man, die op het oogenblik de booze genius van Alphonsus zou zijn. Meer geloof en aandacht verdient de opmerking van de „Hist.-Pol. Blätter," dat de internationale Ferrer-agitatie een diepen indruk op den koning gemaakt heeft; sinds dien tijd heeft hij zich werkelijk meer toegankelijk getoond voor de liberale denkbeelden en plannen. Ook lijkt het niet onwaarschijnlijk, wat door velen beweerd wordt, dat de koning sinds zijne Spaansche en buitenlandsche reis onder den invloed is gekomen van booze raadgevers, die hem voorspiegelen, dat een vrijzinnige wedergeboorte van Spanje het beste middel zou zijn, om zijne dynastie te bevestigen.

Eene bittere, ontnuchtering zal vroeg of laat het deel zijn van den onervaren heerscher, wanneer hij zich door deze politiek op het sleeptouw laat nemen. Canalejas' staatkunde is eene, tot dusverre zwakke, navolging van de anti-kerkelijke politiek, welke Waldeck-Rousseau, Combes en Briand in Frankrijk voeren. Door de Kerk aan te randen en den godsdienstzin te ondermijnen, werkt hij, in zooverre het in zijn macht is, mede aan de versterking en de zegepraal der revolutionaire en anarchistische elementen, de meest onverzoenlijke tegenstanders van de monarchie.

Dat de koning in zijn onvergeeflijke zwakheid een gevaarlijk spel speelt, wordt nog duidelijker, wanneer wij in aanmerking nemen, dat hij, door zijne vrijzinnige concessies, zich de sympathie en den steun vervreemdt van de Carlisten, die zich bij de conservatieven aansloten met het doel, om het bedreigde monarchistisch regeeringsstelsel te redden en zich, in bond met de geestverwanten van Maura, krachtig partij te stellen voor de vrijheid der Kerk. Wanneer koning Alphonsus een willig werktuig blijkt in de handen van een Canalejas, kan hij niet langer hun man zijn en mag hij er op rekenen, dat zij, gelijk vroeger, weer een vijandige houding tegenover zijne dynastie zullen aannemen.

Een vooroordeel.

Sommige menschen hebben een bijna onverkomelijken weerzin tegen geitenmelk. Zij kunnen er zich maar niet toe brengen deze melk te drinken, ofschoon koemelk niet altijd te krijgen is, en zij toch bepaald dagelijks een versterkend glas melk hoog noodig hebben.

Een kleine vergelijking tusschen koe- en geitenmelk kan daarom zeer leerzaam zijn.

In koemelk is aanwezig: ± 3,5 pct eiwit, 3 pct vet en 4,5 pct koolhydraten.

In geitenmelk: 4,5 pct eiwit, 4 pct vet en 4,5 pct koolhydraten.

Geitenmelk is dus voedzamer dan koemelk.

Maar, wat vooral bij kleine kinderen en zieken en zwakken van zeer groot gewicht genoemd moet worden, daarenboven is geitenmelk vrij van tuberculose.

Waar de geleerden het nog niet geheel eens zijn over de vrang of de dierlijke tuberculose menschelijk kan worden, met andere woorden of melk direct of indirect besmet met dierlijke tuberculose-bacillen gevaarlijk voor de gezondheid van den mensch kan wezen, mag de zekerheid toch van belang worden geacht dat men voor dergelijke besmetting (menschelijkerwijze gesproken) niet bevreesd behoeft te wezen bij het gebruik van geitenmelk. Dat deze dus ook rauw kan genuttigd worden, wat ook voordeelig kan zijn.

Geitenmelk is derhalve bij uitstek geschikt voor voeding van kinderen en zwakken.

Eerst waren het vooral Engelsche doktoren, die de geitenmelk sterk aanbevolen als voeding voor zuigelingen, jonge kinderen en zwakken. Maar tegenwoordig wordt haar roem in dit opzicht verkondigd door meerdere specialiteiten van verschillende nationaliteit.

Het zou te ver voeren de getuigenissen van al deze geleerden aan te halen. Ik wil slechts wijzen op de uitspraak van Dr. Pol Dermaude, bestuurder van het gezondheidsgesticht te Haelert (België). Hij vooral past het gebruik van geitenmelk toe bij het genezen van teringlijders. Zeer sterk sprekende voorbeelden haalt hij, duidelijk omschreven, aan van jonge en volwassen teringlijders (7—12 maanden tot volwassenen), die hij genas. Hij zegt dan ook: „Met de geitenmelk voor kinderen aan te raden, vervul ik om zoo te zeggen een laattijdigen plicht van dankbaarheid," en iets verder: „Wie weet of de geit ons niet eerstdaags zal helpen, om de tering te overwinnen."

Wat nu den smaak van geitenmelk in het algemeen betreft, dat deze onaangenaam is, of liever moet wezen, is beslist onjuist. Ze kan soms zeer onaangenaam smaken,

---

snellen ruk de boot naar den walkant.

Jij had die vreemdeling tegen haar gezegd — het werd dus tijd, dat er een eind aan het tochtje kwam. Zij begon te beven, werd angstig — was zij niet reeds te ver gegaan met haar vrijheidsgril?

—Nu, vroeg hij. Gij hebt er genoeg van? Zijt ge boos op me? Zij schudde het hoofd.

—Dat niet, maar ik moet naar huis. Wat u daar van een prinses heeft gezegd, is echter niet waar. Ik ben weleens aan het hof geweest...

Een heldere lach weerklonk.

—Op een boerenhof zeker.

Zijn spot wond haar op. Zij begon bijna te schreien. Wat was het toch? Zoo zenuwachtig was zij in haar heele leven nog nooit geweest.

—Zooals u wilt. Mijn grootvader was anders tuinman op een kasteel en in de vacantie heb ik wel eens bij hem gelogeerd en toen genoeg prinsen en prinsessen gezien. Maar dat zijn ook maar gewone menschen.

—Natuurlijk, zeide hij ironisch, van was zeker niet. Anders waren zij immers in een panopticum en niet in een kasteel! Maar kom, beschrijf u ze eens. Hoe ziet bijvoorbeeld een prins er wel uit?

Zij keek hem aan en sloeg de oogen neer voor zijn blik.

—Een prins, dat is heel iets anders dan u, spreekt anders, beweegt zich anders, kleedt zich anders en kijkt ons vrouwen... heel anders... aan. Toen stokte zij. De boot, die zij naar den oever had gestuurd, was tegen de landingsburg gestooten.

—Halt, riep hij, toen zij dadelijk opsprong en wilde wegloopen. Zoo zijn we niet getrouwd. Wacht eerst eens, tot dat ik den man betaald heb. Zoo... en nu gaan we samen.

Zij schudde angstig het hoofd.

—Neen toch.

—Ja toch.

Hij liep, alsof dit vanzelf sprak, **naast haar.**

—Wees toch het verstandige meisje waarvoor ik je houd. De dag is nog zoo lang en de zon staat nog zoo hoog...

Nu weende zij werkelijk.

—Ik mag niet, ik wil niet... men wacht thuis op mij.

Hij luisterde niet naar haar.

Aan den eenzamen boschweg, welke naar het paleis leidde, bloeiden blauwe bloemen. Hij plukte een tuiltje en overhandigde dit Maria Louise.

—Wees nu niet dom, meisje, fluisterde hij.

Meisje!

Zij wist niet, wat er gebeurde, begon plotseling heftig te weenen.

Hij liep een paar passen achteruit.

—Ik heb u niets willen doen, zeide hij lachend en nog nooit een meisje gedwongen lief voor mij te zijn. Als u wilt gaan, als 't u belieft... u is vrij.

Hij boog eventjes en nam zijn pet af.

Maria Louise vond het aangenaam, dat hij haar als een dame behandelde. Zij stak hem verlegen de hand toe en zeide:

—Vergeet mij even snel als u mij hebt leeren kennen. Denk slechts, dat het een stukje zomerzeluk was, wat ik zocht en anders niets...!

—En anders niet, fluisterde hij haar na. Hij bleef nog even staan, zag hoe ze snel den weg afliep, schudde het hoofd en liep in tegenovergestelde richting weg.

Maria Louise sliep dien nacht niet. Bij het ontwaken had de kamenier een paar verwelkte matblauwe bloemen van het tapijt opgeraapt, die de prinses had laten vallen. Maria Louise had het woest uit haar handen gerukt op een wijze, welke haar ondergeschikten anders niet van haar gewend waren.

De kamenier haalde de schouders op, toen zij zich verwijderde.

Den volgenden dag zou prins Max in het paleis komen, de jonge **prins, van wien werd gefluisterd,** dat hij zich een bruid ging zoeken. 's Middags was er receptie op het kasteel. Op het kiezel rolden equipages en auto's, de parterre-vertrekken waren in een bloemenzee veranderd.

De met goud doorweven sleep ruischte achter haar aan en de moeder, die rechts van haar schreed, streelde met den waaier over het matte jonge gelaat.

—Kijk toch niet zoo strak, kind, je weet, prins Max...

—Ik weet het, zeide Maria Louise gehoorzaam, maar huiverend. Zij had maar één gelaat voor oogen. Gebruind en jong, lachend en vroolijk...

En toen begon de ontvangst. Er werd gegroet en gebogen, voorgesteld en gebabbeld.

Op het laatste oogenblik kwam er nog een auto. Men hoorde het getoeter en wist, wie er kwam. Maria Louise wankelde onwillekeurig. Zij wist ook, wat dat te beteekenen had. Zij had prins Max nooit gezien. Hij was pas terug van een wereldreis. Maar zijn bezoek was sinds lang aangekondigd en men had over hem gesproken als over een toekomstig gemaal, had haar echter nimmer gevraagd, of zij het ook goed vond...

Zij luisterde naar de haastige schreden op het parket.

—Zijne Hoogheid, prins Max, Louise, zeide haar vader.

Zij keek op en zou gevallen zijn, als haar vader haar niet had gesteund.

De gasten werden zenuwachtig, de moeder schrok, de hofdames ijlden toe.

—Het is niets, zeide Maria Louise hijgend, de hitte in de zaal, pardon...

Vóór haar boog diep de jonge, slanke prins met het gebruinde gelaat en de goedzittende uniform.

Ben je 't of ben 't niet? vroegen zijn oogen. Heb jij gisteren misschien ook voor een kort oogenblik **blikje mensch willen zijn op dezen** heerlijken Mei-dag, slechts meisje willen wezen, zooals ik jonge man?...

Maria Louise lachte weer. Zij stak hem de hand toe.

En naast elkaar en voor elkaar bestemd, wandelden ze naar de eetzaal. *'s-H. Crt.*

Spreken of Zwijgen?

—„Mijnheer, namens de redactie der courant moet ik u even lastig vallen. Mag ik zoo vrij zijn?"

—„Wel zeker, ga uw gang."

—„U weet: er loopt een ernstig gerucht dat..."

—„Ge bedoelt de zaak der..."

—„Juist mijnheer."

—„O, neem mij dan niet kwalijk. Daarover kan ik geen inlichtingen geven. Openbaarmaking is in dezen niet gewenscht. Verschillende belangen verzetten zich daartegen."

—„Het spijt mij, mijnheer. Maar ik zou zoo gaarne juiste inlichtingen van u ontvangen, om verkeerde berichten te voorkomen."

—„Het spijt mij wederkeerig, mijnheer. Maar ik kan en mag ze u niet geven."

—„Dan zal ik u niet langer ophouden. Dag mijnheer."

Twee dagen later stond in een ander blad een mededeeling over dezelfde zaak, gebaseerd louter op „men zegt."

Sommigen prezen de redactie van zoo'n courant; zelfs toen later bleek dat het bericht kant noch wal raakte.

Een tweede geval; een telefonisch gesprek.

—„Niets van aan, mijnheer. Hier is niet gestolen."

Ook bij de politie was, heette het, daarvan niets bekend.

Toch hield het gerucht aan.

Den volgenden dag beklaagde een lezer zich dat hij van het gebeurde niets uit de courant had vernomen. Het was toch stellig waar en aan zijne nieuwsgierigheid was nu niet voldaan.

Ten slotte bleek, dat men, om het onderzoek niet te bemoeilijken, de courant met een kluitje in het riet had gezonden.

Zoo zouden wij nog tal van voorbeelden kunnen aanhalen om aan te toonen hoe moeilijk het vaak is voor een courant om inlichtingen te verkrijgen; hoe dikwijls, wanneer zij meent aan een goede bron te zijn, dat niet het geval bleek te wezen, en hoe misverstanden ook vaak aanleiding geven tot minder juiste mededeelingen.

En waar bovendien het publiek eischt spoedig op de hoogte te worden gebracht van hetgeen voorviel en de jacht op nieuws in de laatste jaren zeer sterk wordt uitgeoefend, zoodat de waarheid daaronder vaak lijdt, terwijl menigeen spoed meer waardeert dan juistheid, daar is 't geen wonder dat men vooral in de laatste oogenblikken vóór het ter perse gaan eener courant, zich meer haasten moet dan gewenscht is.

De noodzakelijkheid dwingt tot een en ander, hoe afkeerig men ook daarvan zijn moge.

Van daar tegenwoordig in de pers zoovele verbeteringen dat men daarvoor wel een afzonderlijke rubriek mag inrichten.

Voorzeker, wij erkennen gaarne de bereidwilligheid van velen om ons in te lichten; wij willen aannemen dat het in sommige gevallen beter is te zwijgen, — als men ons op goede gronden verzoekt dit te doen, laten wij het niet na — maar daartegenover staat dat in andere gevallen het ons toch beter voorkomt het publiek in te lichten om, noodelooze ongerustheid te voorkomen, onjuiste geruchten, die bedenkelijk kunnen zijn, te bestrijden of de pas af te snijden aan onware mededeelingen.

Wij meenden dit even te moeten opmerken nu daartoe voor ons zeer gegronde aanleiding bestond.

„Middelb. Ct."

doch dit komt voornamelijk door de vuile behandeling van het dier, of door dat de geit gemolken werd in de nabijheid van een bok, die nu juist niet heel verkwikkend ruikt, zoodat de reuk bij het melken door de melk wordt opgenomen. Het schijnt, dat het voedsel op den smaak nu juist niet zoo'n grooten invloed heeft, als men wel meent. Reuk en smaak van het voeder gaat door de geit heen (om 't zoo maar eens uit te drukken) niet gemakkelijk op de melk over. Geitenmelk is van nature lekker en frisch, heel in de verte iets naar kokosmelk smakend. Als men er aan gewend is, en dit is spoedig het geval, dan verkiest men ze over het algemeen zelfs boven koemelk.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Het zilveren Priesterfeest

van Pastoor VAN DER VEER werd Dinsdag op luisterrijke wijze te Sta Rosa gevierd. De Pastoor had een tiendaagsche geestelijke afzondering op *Habay* gehouden en werd des morgens door den Hoogeerw. Pater Pro-Vicaris Apostolicus naar zijn parochie teruggeleid. Achter deze galakoets reden nog verschillende andere rijtuigen met Paters en belangstellenden. Half weg Santa Rosa, bij *Moron*, werd de stoet opgewacht door eenige afgevaardigden der Parochie. Een der parochianen, FREDERIC IGNACIO, bood namens allen bloemen aan en regelde den stoet. Voorop de rijtuigen der belangstellenden, dan de rijtuigen der Paters achter elkander, en daar tusschen en er rond om heen de eerewacht op hun ezels en paarden. In een wolk van stof reed men aldus verder. Maar de hulde was toch goed bedoeld; de hooge hoed van FREDERIC IGNACIO, die op zijn hobbelenden ezel vlak voor het rijtuig van den Pastoor reed, glom van pleizier.

Bij het hek van het ruime, met eerebogen, groen, bloemen en vlaggen versierde kerkplein stond de muziek der weesjongens opgesteld, en werd de Jubilaris verwelkomd door de Weleerw. Paters BURGERS en DE GROEN, die de feesten uitstekend hadden voorbereid.

Een onafzienbare menschenmassa stond samengedrongen op het kerkplein, maar zeer ordelijk kon de stoet, voorafgegaan door een tiental strooistertjes, langs een vrijgehouden pad zich naar de kerk begeven. De muziek speelde een feestmarsch, maar het volk kon zich niet inhouden en overstemde van tijd tot tijd met zijn gejubel de kracht der koperen instrumenten.

Dat moet voor Pastoor VAN DER VEER een recht blijde intocht geweest zijn.

Zoodra de stoet aan de kerk was gekomen hieven de Paters de Psalm *Laetatus sum* aan en begeleidden den Jubilaris naar het keurig versierde altaar.

Na zich met de H. Gewaden bekleed te hebben keerde de Jubilaris met al de Paters naar het altaar terug.

De Zeereerw. Pater L. JANSEN was Presbyter assistens, de Zeereerw. Paters J. M. VAN WEERELT en H. OKHUIJZEN, respectievelijk Diaken en Subdiaken, terwijl de Zeereerw. Heer J. MEYKNECHT en Pastoor N. DE GROEN als Cantores fungeerden. Na de H. Mis hield de HEW. Pater Pro-Vicaris Apostolicus een zeer boeiende en treffende feestspreek, waarna het *Te Deum* werd aangeheven en de zegen met het Allerheiligste werd gegeven. Toen namen de officianten plaats en werd door het geheele volk een feestlied gezongen. Een luxe-exemplaar, op fijn papier en met zilveren letters gedrukt en door een zeer artistieken rand omgeven, een kunstzetsel van onze drukkerij, werd den Jubilaris als feestgave aangeboden.

Na afloop der kerkelijke plechtigtigheden werd Pastoor VAN DER VEER, weder door bruidjes voorafgegaan, naar het feestlokaal geleid, waar de Eerw. Paters allereerst gelegenheid hadden hunnen beminden Confrater geluk te wenschen. Daarna werden de deuren wijd opengezet en konden de parochianen komen om hun Pastoor geluk te wenschen. Het scheen, dat geheel Sta. Rosa was samengestroomd; aan het gelukwenschen kwam maar geen einde.

De Parochianen van Sta. Rosa hebben getoond het goed met hunnen Pastoor te meenen. Des ochtends in de vroegmis, en ook daags te voren op het Mariafeest, waren zeer velen tot de H. Tafel genaderd om met den Pastoor God te danken en nieuwe zegen af te smeeken.

De feestmis werd door honderden en honderden bijgewoond, niet alleen de kerk maar ook 't kerkplein was vol volk. Ook heeft het niet aan geschenken ontbroken. Tijdens de receptie werden er twee versierde schapen binnen gebracht, en we hoorden kalkoenen kakelen. Het moet voor den Pastoor een ware voldoening zijn geweest zoo vele betuigingen van vriendschap en dankbaarheid te hebben mogen ontvangen. Zijn oud-parochianen van Sta. Cruz en Sabaneta op Aruba hadden hem nog niet vergeten en zonden ZEerw. hun hulde.

Door mildadigheid van eenige vrienden in Nederland werd de Pastoor in staat gesteld aan ieder huisgezin zijn portret (autotypie) als herinnering aan te bieden en de armen zijner parochie eens goed te gedenken. Ook ontving de Jubilaris toezegging, dat de Vereeniging van het H. Sacrament van Rotterdam en van Leeuwarden eenige sieraden en gewaden voor zijn kerk zouden zenden.

Koloniale Raad.

Het Afdeelingsonderzoek omtrent de Verordening, houdende herziening der bepalingen omtrent de kiesgerechtigheid voor de Kamers van Koophandel en Nijverheid in de kolonie Curaçao heeft aanleiding gegeven tot de volgende beschouwingen en opmerkingen:

Algemeen was men het met het Bestuur eens, dat het gewenscht is te omschrijven welke belastingen in den zin der verordening personeel zijn.

Enkele leden konden zich wel vereenigen met eene uitbreiding van het kiezerskorps.

Anderen zagen liever dat, aangezien de wenschelijkheid van eene dergelijke uitbreiding nog volstrekt niet is gebleken en het opmaken der kiezerslijsten veel omslag zal veroorzaken, de aanslagen in de grondbelasting, de gebruiksbelasting en de inkomstenbelasting niet te zamen werden genomen, maar elk afzonderlijk voor een bedrag van niet minder dan vijftig gulden.

Dit gaf aanleiding tot de vraag hoe groot het getal kiesgerechtigden is en met hoeveel kiezers door de voorgestelde wijziging het korps vermeerderd zal worden.

Men gaf nog in overweging om de kiesgerechtigheid ook tot naamlooze vennootschappen en zedelijke lichamen uit te breiden.

Ratten en Muizen.

Gedurende de laatste 8 dagen werden in het fiscalaat aangebracht en door middel van petroleum verdelgd

292 ratten
123 muizen.

Het Bal

ten Gouvernementshuize werd Woensdagavond druk bezocht en was zeer geanimeerd.

De hoedenindustrie.

Met de hoeden gaat het maar slapjes, daarbij is de prijs erg laag.

Vijf en twintig cent voor één hoed is geen prijs, zeide de Heer SCHOTMAN laatst op de Vergadering der Cur. Maatij.

Maar nu halen de gewone, grove Curaçaosche strohoeden nog niet eens de 25 cts. Reeds maanden achtereen is de prijs f 2,50 per dozijn, dat is nauwelijks 20 cts per hoed.

Van harte hopen wij, dat er spoedig eenige stijging moge komen, want als het zóó blijft, is er werkelijk al te weinig op de hoeden te verdienen, en van de gewone grove hoeden zal het volk over het algemeen het toch moeten hebben.

Uitvoer.

Gedurende het tweede kwartaal van dit jaar werd uitgevoerd:

van	ter waarde van
Curaçao	f 52.955.19
Aruba	f 84.484.70
Bonaire	f 26.774.47
St. Martin	f 19.527.04
St. Eustatius	f 3.687.35
Saba	f 4.286.75

De voornaamste uitvoerartikelen waren: voor Curaçao: Strohoeden ter waarde van f 41.208.69

Geitevellen	„	„	f 3.469.60
Oranjeschillen	„	„	f 1.483.40
Mest	„	„	f 1.260
Zout	„	„	f 1.650
voor Aruba:			
Aloë	„	„	f 32.638.20
Goud	„	„	f 24.321.04½
Geitevellen	„	„	f 2.224.80
voor Bonaire:			
Houtskool	„	„	f 5.826.50
Geiten	„	„	f 4.134.
Zout	„	„	f 3.878.80
Aloë	„	„	f 3.622.25
Dividivi	„	„	f 2.581.32
Geitevellen	„	„	f 2.380.80

Nieuwe Maatschappij.

De heer J. R. G. DE VEER is door den Gouverneur gemachtigd om de hem verleende vergunning tot opsporing van delfstoffen op de gouvernementsgronden van het eiland St. Eustatius, over te dragen aan de te 's Gravenhage gevestigde naamlooze vennootschap „Industrie en Mijnbouw Maatschappij Titan".

Buitenland.

Uit de Republieken.

Venezuela schijnt nogmaar steeds niet tot rust te kunnen komen. 't Lijkt of de menschen er polver in plaats van hersens in d'r kop hebben. Nu vertelt The New York Herald weer dat er een complot ontdekt is, dat ten doel had den president der republiek, Gral Vincente Gomez, en den Gouverneur van Caracas, op 26 Juli van kant te maken. De arrestatie en de vlucht van vele voorname Venezolanen geven eenige geloofwaardigheid aan dit gerucht. Het liep dan zoo: De president was op reis naar Valencia, keerde plotseling naar Caracas terug en liet generaal Zailo Vidal, president van den Staat Bermudez, een der oude vijanden van Castro en langen tijd in ballingschap te New York, gevangen nemen. Generaal Tello Mendoza, die minister van Financiën was in Castro's kabinet en later Gouverneur van Caracas, scheen ook voor zijn persoon moeilijkheden te vreezen en stak daarom in een sloep naar Bonaire over, kwam naar Curaçao onder een valschen naam en vertrok verder zonder eenige nadere verklaring, naar New York. Ook generaal Benjamin Ruiz, de welbekende Columbiaansche generaal, die in 1900 Porto Cabello belegerde, dat door generaal Antonio Parades verdedigd werd, werd uit Venezuela verdreven.

Ook in *Cuba* is het oproer, dat reeds lang er broeide, uitgebroken in de provincie Santiago. De wanordelijkheden namen een ernstig karakter aan, doch werden spoedig door het krachtig optreden der regeering onderdrukt. Door troepen opgejaagd, vluchtten de opstandelingen, aan wier hoofd generaal Miniet stond, in de bergen. De vervolging werd echter voortgezet, met het gevolg dat generaal Miniet door een afdeeling der Landmacht in zijn kamp overvallen en met zijn partijgenooten gevangen genomen werd.

De gevangenen werden naar La Habana overgebracht om er wegens opstand veroordeeld te worden.

De brief van Keizer Wilhelm aan Madriz, den president van *Nicaragua*, heeft heel wat stof opgejaagd. Sommigen zien er een poging in om de betrekkingen tusschen Duitschland en de Centraal-Amerikaansche republieken vaster aan te knoopen en te komen tot de vervulling van den lang gekoesterden wensch van een kolenstation op een der Kaaiman-eilanden. De Amerikanen zien er natuurlijk een uitdaging in en een miskenning van het recht van interventie, door Roosevelt zoo hoog opgehemeld. Volgens eene officieuze nota echter zou de brief des Keizers niets anders zijn dan een gewoon conventioneel antwoord op de missive des presidenten, waarbij hij zijn ambtsaanvaarding bekend maakt. Volgens een ander bericht, zou de minister van Staat, op last des Keizers aan de pers een nota gezonden hebben, waarin Sr. Madriz uitdrukkelijk als president erkend, en waarin gezegd wordt dat Amerika het recht niet heeft om de betrekkingen van Duitschland met de Centraal-en Zuid-Amerikaansche republieken te critiseeren.

De politieke en sociale toestand is alles behalve rooskleurig. Volgens Mr. Roosevelt zijn alle termen aanwezig om de tusschenkomst van Amerika te rechtvaardigen, zoodat deze slechts een kwestie van tijd zal zijn. Madriz heeft de niet verstrekte stad Prinzepulca gebombardeerd, op de kanonneerboot Venus beslag gelegd, bovenmatige belastingen opgelegd aan het volk van Nicaragua, tot uithongerens toe; de gevangenissen zitten vol politieke gevangenen, de burgers der Vereenigde Staten en van andere landen zijn door zijn agenten bedreigd, er heeft bloed gestroomd en de stoffelijke belangen zijn benadeeld.

Dit alles zou de interventie der Ver. Staten, of van elke andere mogendheid rechtvaardigen. De kwestie is in studie genomen. Zoo zal er dan eindelijk een einde komen aan de wanorde.

Uit Colon wordt gemeld dat de ex-president Zelaya te Londen met den Engelschen minister van Buitenlandsche zaken en den Japanschen gezant aan 't onderhandelen is over het graven van een kanaal door Nicaragua. Dat kanaal zou uitgaan van Greytown, aan den Atlantischen oceaan, eindigen dicht bij San Juan del Sur, aan den Stillen oceaan. Engeland en Japan schijnen deze plannen voor ernst te hebben opgenomen. Hoewel President Madriz verklaard heeft dat Zelaya het gouvernement van Nicaragua niet vertegenwoordigt, is het toch zeker dat, in geval van verwezenlijking dezer plannen, ze door het gouvernement zullen goedgekeurd worden. Het Japansch eskader dat bij gelegenheid der centenariefeesten Mexiko bezoeken zal, zal onder anderen ook de voorbereidingen maken voor een tractaat, waarin over het openen van een kanaal door Nicaragua zal beslist worden.

Ook in Brazilië schijnt de Duitsche invloed het met den amerikaanschen te kwaad te krijgen.

De nieuw gekozen president van Brazilië, maarschalk Hermes da Fonseca, is op weg naar Berlijn, om daar met de militaire overheid van gedachte te wisselen over de opleiding van officieren in het Braziliaansche leger. Het voornemen, om daartoe de hulp van de Duitsche regeering in te roepen, moet bij de Braziliaansche regeering reeds lang hebben voorgezeten; van de toestemming der Duitsche regeering zou zij, volgens een bericht uit Rio de Janeiro, bereids zeker zijn. Vermoedelijk zal een overeenkomst met Duitschland, betreffende deze aangelegenheid, nog voor het optreden der nieuwe Braziliaansche regeering, in November a.s., tot stand komen. Het Duitsche rijk zou dan stafofficieren beschikbaar stellen voor de opleiding van den Braziliaanschen generalen staf en subalterne officieren, om als leeraren op te treden aan de drie Braziliaansche militaire academies te Rio de Janeiro, Ria Grande del Sur en Pernambuco.

Argentinië en *Columbia* verheugen zich beiden in het bezit van een nieuwen president. Don Roque Sáenz Peña, de nieuwe president van Argentinië, is een man, meer dan een zijner voorgangers thuis in de internationale politiek, en op de hoogte van alle vragen die de wereld heden bezig houden.

Een groot deel van zijn leven heeft hij buiten zijn land doorgebracht als vertegenwoordiger op de groote internationale congressen, of als gezant bij de Europeesche hoven. Hij is de vriend van koningen en staatshoofden en heeft van nabij het streven van regeeringen en volkeren gadegeslagen. Met kracht heeft hij geprotesteerd tegen de egoistische Monroe-leer, en tegenover de leuze: „Amerika voor de Amerikanen" (lees Noord-Amerikanen) heeft hij gesteld zijn beroemd antwoord: „Amerika voor de wereld...... Amerika voor de menschheid." Zijn verblijf in het buitenland, zijn omgang met de beroemdste Staatslieden, zijn eigen observatie van het leven en streven der volkeren, heeft hem geschonken die wijdte en ruimte van blik, die zich te verheffen weet boven het kleinzielig, armzalig gedoe eener plaatselijke politiek. Hij heeft gezien dat de ontvolking, of liever het weinig bevolkt zijn, een der grootste kwalen van zijn land is. „Als een Europeesche schooljongen een definitie zou moeten geven van een woestijn, zou hij gelijk hebben met te zeggen, dat een woestijn een land is met twee inwoners per vierkanten kilometer". Welnu, zoo zeide hij, dit is de inventaris van ons land." Daarom doet hij al zijn best om de immigratie te bevorderen. „Als we met zes miljoen inwoners, die nauwelijks een tiende van onzen bodem bewerken, gekomen zijn tot de eerste rangen van productie en we reeds een groot deel der wereld voeden, dan begrijpt men wat we zullen zijn als we geheel ons land, door kanalen en spoorwegen doorkruisd, in cultuur gebracht zullen hebben."

De hoofdpunten van zijn program zijn daarom vermeerdering der bevolking en talrijke publieke werken om den ruil en het export te vergemakkelijken.

Dr. Carlos E. Restrepo is de nieuwe president van Columbia. Hij behoort tot de conservatieve partij, doch heeft in de verschillende politische twisten van zijn land getoond te bezitten een echt repubikeinschen geest. Hij is een grondig kenner van de financien van zijn land. In den laatsten Columbiaanschen oorlog stond hij aan 't hoofd van het leger van Antioquia en bevond zich, volgens zijn zeggen, in het veld om den oorlog den oorlog aan te doen. Tegenover de autocratie van den dictator Reyes heeft hij getoond gezonde republikeinsche begrippen, die zeker een waarborg zullen zijn voor de welvaart en den bloei der republiek.

Allerwegen slaat de schrik ze om 't lijf voor de imperialistische uitlatingen van Roosevelt. Hij beweert dat het de plicht is van een machtige natie om in de politiek van een zwakke in te grijpen, als deze ten prooi is aan inwendige verdeeldheden en niet in staat om de orde te handhaven en de belangen der vreemdelingen te verzekeren. Hij gaat zelfs nog verder, en zegt dat de interventie van één groote mogendheid meer waard is dan de vereeniging van drie of vier, omdat daardoor alle onderlinge afgunst en rivaliteit wordt uitgesloten. Zeer zeker bestaat er nog geen enkele publieke daad, die deze vrees wettigt en van de zoogenaamde samenzwering van enkele zuid-amerikaansche republieken tegen de Ver. Staten is geen spraak. Doch er is geen rook zonder vuur, en vooral met het oog op de herkiezing van Roosevelt tot president, hecht men aan zijn woorden hooge waarde. De opening van het Panama-kanaal zal een der grootste gebeurtenissen dezer eeuw zijn en voor de Ver. Staten en de Centraal- en Zuid-Amerikaansche republieken een gelegenheid om aan hun zeehandel een buitengewonen stoot te geven. Doch dan is er ook vooraf noodig een vriendschappelijke en broederlijke band die alle geinteresseerde staten samenbindt. En daarin bestaat de groote moeilijkheid, gezien de heerschzucht van de Ver. Staten.

Montenegro.

Uit Weenen werd medio Juli aan de *N. R. Ct.* geschreven :

Volgende maand zal Europa een koninkrijk rijker worden, weliswaar een heel klein, want het telt niet meer inwoners dan een groote stad, maar waarvan de invloed niet moet afgemeten worden naar de paar mijlen oppervlakte, doch naar het gewicht dat de persoon des aanstaanden Konings voor de lotgevallen van het Balkanland heeft. Vorst Nicolaas van Montenegro is zoo'n merkwaardige figuur, zóó zeer man van beteekenis, dat Gladstone hem onder de meestbegaafde en interessante menschen rekende waarmeê hij kennis gemaakt heeft en Czaar Alexander III noemde hem den eenigen trouwen en waren vriend van Rusland.

Dat de Vorst een buitengewoon mensch is bewijzen zijne vele daden, gedurende zijn lange regeering. In Parijs opgevoed, kwam hij in 1860 aan de regeering om zijn oom op te volgen, die in Cattaro door een wraakgierigen Montenegrijn vermoord was. De eerste 18 jaren van zijn bewind gingen heen met oorlogen tegen de Turken, waarin vorst Nicolaas bijkans alle steden en vruchtbare streken veroverde, die later bij het tractaat van Berlijn aan Montenegro werden gegeven. Daarbij was voor hem van het grootste belang dat hij in het bezit van de zeehavens Antivari en Dulcigno geraakte.

Tot het tijdstip der anexatie van Bosnië, oefende de Donau-monarchie de zeepolitie uit over de Montenegrijnsche kust. Dat men in Weenen dit toezicht heeft laten vallen, is in zoover voor den Vorst en zijn land 'van voordeel geworden dat zulk een contrôle van een vreemden Staat moeilijk zou overeen te brengen zijn met het begrip van Koningschap De opheffing daarvan heeft den Vorst, wien vóór tien jaar den titel van Koninklijke Hoogheid is toegekend, een eind dichter gebracht bij de vervulling van zijn wensch om Koning te worden.

Hij is de eenige op den Balkan, die nog Vorst is. Alle anderen hebben de verheffing reeds doorgemaakt, het laatst nog de Vorst van Bulgarije. Waarom dus vorst Nicolaas niet ? Zijn landje is wel het kleinste en armste van alle, maar zijn persoon is er een van den eersten rang, geacht bij de souvereinen en de ministers, gekend als een hervormer, als man van beteekenis, als fijn diplomaat en die als dichter in hoog aanzien staat bij de Zuid-Slavische volken.

Waarom dus zijn wensch niet vervullen en waarom Nikolaas den Vorst van de Zwarte bergen bij zijn 50-jarig regeeringsjubilé niet als Koning erkennen ? Zoo hebben de mogendheden geredeneerd en zij hebben in een voor vorst Nikolaas gunstigen zin besloten. De Vorst is vader van tien kinderen, onder welke een aantal mooie dochters, die prachtige huwelijken hebben gedaan en na hun huwelijk de belangen van hun vader en die van hun geboorteland niet uit het oog hebben verloren.

Prinses Helena is koningin van Italië geworden, prinses Militza is den Russischen grootvorst Peter, prinses Stana met den hertog van Leuchtenberg, prinses Anna met den prins van Battenberg getrouwd, terwijl kroonprins Danilo een Mecklenburgsche prinses tot vrouw heeft. Door die huwelijken heeft de Vorst invloedrijke pleitbezorgsters aan de hoven van Rome, Petersburg en Londen gekregen.

Alleen van het huwelijk van een zijner dochters heeft vorst Nikolaas geen pleizier gehad, nl. van het huwelijk met koning Peter van Servië, want van dien schoonzoon heeft de Vorst veel verdriet gehad. Immers deze wordt gezegd, oogluikend te hebben toegelaten dat er een aanslag tegen zijn schoonvader gepleegd werd door het binnensmokkelen van bommen uit het Servische tuighuis, ter hand gesteld aan samenzweerders, wier plannen aan den toenmaligen minister-president Parits niet onbekend waren.

Als vorst Nicolaas in Augustus koning zal worden, zal denkelijk koning Ferdinand van Bulgarije aan de feestelijkheden deelnemen en den jubilaris persoonlijk komen gelukwenschen, maar koning Peter komt niet. Die zal zijn zoon den Kroonprins met groot gevolg sturen.

CANADA.

Het H. Sacramentscongres te Montréal,

Het officieel programma is verschenen van de feestelijkheden, die het XXIe Eucharistische Congres, te Montréal te houden, zullen opluisteren. Wij laten het hier verkort volgen.

Zaterdag 3 September, 's avonds half vijf: Plechtige ontvangst van den Kardinaal-Legaat, toespraak van den burgemeester der stad en antwoord van den Kardinaal-Legaat.

Dinsdag 6 Sept., 's avonds 8 uur: Officieele opening van het congres in de kathedraal.

Woensdag 7 Sept..... 's avonds van 8 tot 10 uur: Groote burgerlijke receptie, gegeven ter eere van den Kardinaal-Legaat op het stadhuis en feestmaal van 500 converts.

Donderdag 8 Sept. om middernacht: Mis in de O. L. V.-kerk met communie voor de heeren.

8.30. Pontificale Mis in de kathedraal voor de godsdienstige congregaties.

Van 10 tot 12 uur. Bijeenkomst der algemeene (Fransche en Engelsche) afdeelingen.

2.30 namiddag. Bijzondere bijeenkomst der priesters en bijzondere bijeenkomst der dames in de groote universiteit.

8 uur 's avonds. Feestmaal, door de stad den Kardinaal-Legaat en den Bisschoppen met hun secretarissen aangeboden.

Vrijdag 9 Sept. 8.30 Pontificale mis in het Bergpark (in de open lucht) met toespraken in het Fransch en Engelsch door twee bisschoppen.

10 uur. Bijeenkomst der algemeene afdeelingen.

2.30 Processie der kinderen door de stad.

8 uur 's avonds. Algemeene vergadering in de O. L. V. Kerk. Redevoeringen van Mgr. Heylen, bisschop van Namen, den Kardinaal-Legaat, den hertog van Norfolk en den eersten minister van Canada.

Zaterdag 10 Sept. 8.30. Pontificale Mis in de St. Patrickskerk voor de Engelschen.

Van 10 tot 12 uur. Bijeenkomst der algemeene afdeelingen.

2.30. Bijeenkomst der jongelieden in de groote universiteit, en bijzondere bijeenkomst der heeren bij het nationaal gedenkteeken.

8 uur des avonds. Algemeene vergadering in de O. L. Vr.-kerk, redevoeringen van Mgr. Bruchesi, aartsbisschop van Montréal, baron Orban de Xivry de Laroche (België). Mgr. Heylen enz. enz.

Alle dagen in alle kerken en kapellen der stad Mis van het Congres 's morgens om 8 uur en lof van het Allerheiligst Sacrament om half 6.

Zondag 11 Sept. 9.30 Pontificale Mis in de kathedraal door den kardinaal-prelaat; 10 uur stille Mis met gezang en preek door een bisschop in alle kerken der stad.

2 uur. Plechtige processie met 't Allerheiligste.

In de processie zullen meegaan de werkliedenvereenigingen, de conferenties van den Heiligen Vincentius á Paulo, de diocesane en parochiale afvaardigingen van 't H. Hart en de mannen-congregaties der H. Maagd, de leden der derde orde van den H. Fraciscus en den H. Dominicus, de mannelijke kloostercongregaties, de koorknapen, de priesters, de vertegenwoordigers der vreemde bisschoppen.

Dan volgt het Allerheiligste gedragen door den kardinaal-legaat, op een wagen, getrokken door zes witte paarden.

Achter het H. Sacrament: de kardinalen, de kamerheeren di cappa e spada in gala-costuum, de ridders van Malta, de ridders der overige orden, de pauselijke zouaven, de Burgemeester van Montréal te paard en in groot ordesgewaad omringd door de wethouders der stad, de ministers en staatsministers, de afgevaardigden en senatoren, de raad der stad, de professoren der universiteit, de leden van het blijvende comité der internationale Eucharistische congressen, de generaals en officieren van alle wapenen.

Langs den geheelen weg, waarlangs de stoet trekt zullen soldaten staan opgesteld.

Men ziet dus dat de H. Sacramentsprocessie van Montréal in luister voor geen enkele harer voorgangers zal onderdoen.

INGEZONDEN MEDEDEELINGEN

COCKTAILS TERAPEUTICOS

Las propiedades alimenticias y nutritivas del aceite de higado de bacalao dependen en absoluto de las grasas que entran en la composición natural del aceite. Estas grasas son digeridas y asimiladas con mucha más facilidad que las otras, debido á la presencia en el aceite de bacalao de ciertos compuestos derivados del hígado, que permiten la pronta emulsificación del aceite por los fluidos del estómago — y hacen que su absorción por la membrana mucosa se lleve á efecto con más facilidad y con más rapidéz que la de ninguna otra grasa.

Dichos preparados no contienen ninguna de las propiedades nutritivas y reconstituyentes del aceite de hígado de bacalao, porque carecen de la grasa, que en la parte del aceite que nutre y alimenta — su composición tiene mucha semejanza con la de los COCKTAILS — y su uso p-uede en ocasiones causar perjuicios considerables á los enfermos por la gran cantidad de alcohol que invariablemente contienen — y otras substancias narcóticas, como el sulfato de estricnina.

Las grasas que el aceite de hígado de bacalao contiene, aparte de su poderosa facultad de nutrir, no poseen ningun valor terapéutico— y los otros elementos naturales que son parte de su composición orgánica, existen en cantidades tan infinitamente pequeñas, que es imposible que ninguno de ellos pueda ejercer en el sistema cualquier efecto terapéutico.

Carece por lo tanto de la propiedad esencial de todo alimento, la de ser asimilable y volverse parte de los tejidos orgánicos y no puede ni remotamente compararse con el aceite de hígado de bacalao, cuya propiedad de nutrir y fortalecer los organismos débiles lo han hecho tan necesario y tan justamente apreciado en todo el mundo.

Como se ha pretendido por algunos industriales recomendar el aceite de petroleo como un sustituto de aceite de hígado de bacalao, debemos advertir por el bien de los mismos enfermos, que el aceite de petroleo es una substancia mineral que si se usa internamente es expelida íntegra por las evacuaconies intestinales, causando á la larga inflamación de las vías digestivas.

Drukker :
B. L. BOGAERS.